

Usmernenie dekana

Číslo 1/2020 - UD

11.02.2020

Metodické usmernenie dekana k príprave a priebehu štátnych skúšok na MTF STU so sídlom v Trnave

Vypracoval:

doc. Ing. Roman Čička, PhD.

Metodické usmernenie dekana k príprave a priebehu štátnych skúšok na MTF STU so sídlom v Trnave

V súlade so zákonom 131/2002 Z.z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov a v znení neskorších predpisov o vysokých školách (ďalej VŠ zákon) § 51-54, § 62a, § 63 a v súlade so Študijným poriadkom STU vydávam nasledovné metodické usmernenie.

I. Pokyny k štátnym skúškam na bakalárskom a inžinierskom štúdiu

A) SKÚŠOBNÉ KOMISIE PRE ŠTÁTNE SKÚŠKY

1. Štátne skúšky (ďalej iba ŠS) sa vykonávajú pred skúšobnou komisiou.
2. Právo skúšať na ŠS majú iba vysokoškolskí učitelia pôsobiaci vo funkciách profesorov a docentov (§ 75 odst. 1) a ďalší odborníci schválení príslušnou vedeckou radou [§ 12 ods. 1 písm. d)]; ak ide o bakalárske študijné programy, aj vysokoškolskí učitelia vo funkcii odborného asistenta (§ 75 ods. 6) s vysokoškolským vzdelaním tretieho stupňa.
3. Zloženie skúšobných komisií na vykonanie ŠS určuje z osôb oprávnených skúšať dekan fakulty. Členstvo v skúšobnej komisii nie je zastupiteľné.
4. Do skúšobných komisií na vykonanie ŠS (§ 63 odst. 4) sú spravidla zaraďovaní aj významní odborníci v danom študijnom odbore z iných vysokých škôl, z právnických osôb vykonávajúcich výskum a vývoj na území Slovenskej republiky alebo z praxe. **Najmenej dvaja členovia skúšobnej komisie pre ŠS sú vysokoškolskí učitelia pôsobiaci vo funkciách profesorov alebo docentov; ak ide o bakalárske študijné programy, najmenej jeden vysokoškolský učiteľ pôsobiaci vo funkcii profesora alebo vo funkcii docenta.**
5. Skúšobná komisia na vykonanie ŠS má okrem predsedu najmenej ďalších troch členov.

B) PRÍPRAVA ŠTÁTNYCH SKÚŠOK

1. Termíny ŠS stanovuje dekan v súlade s harmonogramom štúdia.
2. Študent absolvuje dve štátne skúšky. Jednou ŠS je obhajoba záverečnej práce. Druhá ŠS sa skladá z dvoch súčastí, ktoré sú určené na základe okruhov znalostí pre daný študijný program. Obidve štátne skúšky (obhajoba záverečnej práce a preskúšanie z dvoch súčastí) sa konajú spravidla v jednom dni.
3. Zoznam tém zo súčastí štátnej skúšky pre daný študijný program je ústav povinný zverejniť **najmenej dva mesiace pred termínom konania ŠS.**
4. Študent sa na obe ŠS pre daný akademický rok prihlasuje prostredníctvom AIS do termínu určeného v harmonograme štúdia pre aktuálny akademický rok.
5. **Aby sa študent mohol prihlásiť na ŠS, je povinný v zmysle harmonogramu štúdia:**

- mať predpísaným spôsobom úspešne absolvované všetky zapísané predmety študijného programu,
- odovzdať - vložiť záverečnú prácu do Akademického informačného systému (AIS) a na príslušnom pracovisku odovzdať jej tlačенú verziu,
- súhlasiť so zverejnením a sprístupnením záverečnej práce verejnosti prostredníctvom podpísanej licenčnej zmluvy.

6. Študent, ktorý nespĺnil podmienky uvedené v bode 5, sa nemôže prihlásiť na ŠS.

C) ZÁVEREČNÁ PRÁCA

1. Záverečnou prácou pri štúdiu bakalárskeho študijného programu je bakalárska práca, pri štúdiu inžinierskych študijných programov je to diplomová práca.
2. Témy záverečných prác navrhujú vedúci záverečných prác a predkladajú ich na schválenie garantovi študijného programu. Garantom schválené témy sú pre študentov zverejnené v AIS najneskôr v prvom týždni zimného semestra v aktuálnom akademickom roku.
3. **Vedúcim diplomovej práce** môže byť vysokoškolský učiteľ minimálne s vysokoškolským vzdelaním tretieho stupňa štúdia, výskumný pracovník minimálne s vysokoškolským vzdelaním tretieho stupňa štúdia, alebo odborník z praxe minimálne s vysokoškolským vzdelaním druhého stupňa.

Oponentom diplomovej práce môže byť vysokoškolský učiteľ minimálne s vysokoškolským vzdelaním tretieho stupňa štúdia, výskumný pracovník minimálne s vysokoškolským vzdelaním tretieho stupňa štúdia, alebo odborník z praxe minimálne s vysokoškolským vzdelaním druhého stupňa.

4. **Vedúcim bakalárskej práce** môže byť vysokoškolský učiteľ minimálne s vysokoškolským vzdelaním druhého stupňa štúdia, výskumný pracovník minimálne s vysokoškolským vzdelaním druhého stupňa štúdia, alebo odborník z praxe minimálne s vysokoškolským vzdelaním druhého stupňa, alebo doktorand.

Oponentom bakalárskej práce môže byť vysokoškolský učiteľ minimálne s vysokoškolským vzdelaním druhého stupňa štúdia, výskumný pracovník minimálne s vysokoškolským vzdelaním druhého stupňa štúdia, alebo odborník z praxe minimálne s vysokoškolským vzdelaním druhého stupňa, alebo doktorand.

5. Študent sa prihlási na tému najneskôr do konca tretieho týždňa zimného semestra v aktuálnom akademickom roku. Po uplynutí tejto lehoty je garant študijného programu oprávnený určiť študentovi tému záverečnej práce.
6. Záverečnú prácu hodnotí vedúci a oponent v posudku záverečnej práce. Vedúci a oponent prácu posúdi, zhodnotí, vyjadrí svoje stanovisko k protokolu originality, klasifikuje a vyjadrí pripomienky a otázky. Posudok k záverečnej práci vypracuje vedúci a oponent práce aj v prípade, ak hodnotí záverečnú prácu študenta FX – nedostatočne.
7. Záverečná práca môže byť **na písomnú žiadosť študenta** a na základe súhlasu dekana vypracovaná a obhajovaná v inom ako v štátnom jazyku. V prípade záverečnej práce vypracovanej v inom ako v štátnom jazyku budú posudky vedúceho a oponenta záverečnej práce vypracované v jazyku, v akom je napísaná záverečná práca.
8. Ak vedúci záverečnej práce hodnotí záverečnú prácu známku FX-nedostatočne, študent sa nemôže zúčastniť ŠS. Riaditeľ ústavu na návrh vedúceho záverečnej práce určí študentovi stupeň prepracovania záverečnej práce. Ak oponent záverečnej práce hodnotí záverečnú prácu známku FX-nedostatočne, študent sa ŠS zúčastniť môže.

9. Posudok a hodnotenie vedúceho práce a oponenta musia byť vypracované a vložené do AIS v termíne určenom harmonogramom akademického roka. Podpísaný posudok a hodnotenie vedúceho a oponenta práce je následne doručené riaditeľovi ústavu, alebo ním určenej osobe.

D) PRIEBEH ŠTÁTNYCH SKÚŠOK

- Priebeh ŠS riadi a za činnosť komisie zodpovedá predseda komisie. Predseda predstaví členov skúšobnej komisie, oboznámi študentov s priebehom ŠS pre aktuálny deň a určí čas vyhlásenia výsledkov ŠS.
- ŠS sa môžu konať, ak sú prítomní **najmenej štyria členovia** skúšobnej komisie.
- **Prítomnosť predsedu skúšobnej komisie je nevyhnutná pri rozhodovaní o výsledkoch ŠS.**
- Pre administratívne účely má skúšobná komisia tajomníka, ktorý nepatrí medzi riadnych členov komisie a nemá právo hlasovať.
- ŠS sa začínajú obhajobou záverečnej práce. Pri obhajobe študent oboznámi komisiu s obsahom a výsledkami svojej práce, po prečítaní posudkov vedúceho práce a oponenta odpovedá na otázky uvedené v posudkoch, odpovedá tiež na prípadné ďalšie otázky členov komisie. Ak je záverečná práca vypracovaná v inom ako v štátnom jazyku, obhajoba záverečnej práce včítane odpovedí na otázky vedúceho, oponenta a členov komisie prebieha v jazyku, v ktorom je práca vypracovaná.
- Komisia sa pri svojom hodnotení obhajoby záverečnej práce vyjadruje aj k miere originality záverečnej práce na základe údajov z protokolu kontroly originality záverečnej práce v CRZP a na základe vyjadrenia vedúceho a oponenta záverečnej práce. V prípade, ak komisia rozhodne o nedostatočnej miere originality záverečnej práce, rozhodnutie komisie bude, že záverečná práca nevyhovuje. Celkové hodnotenie obhajoby záverečnej práce bude vyjadrené známkou FX-nedostatočne.
- Po obhajobe záverečnej práce sa koná ŠS zložená z dvoch súčastí. Komisia vyberie študentovi jednu tézu z prvej súčasti štátnej skúšky (zo zverejneného zoznamu tém). Študent odpovedá bez písomnej prípravy, pričom komisia môže počas skúšania klásť otázky súvisiace s danou tézou. Po preskúšaní z prvej súčasti štátnej skúšky komisia pristúpi k preskúšaniam z druhej súčasti ŠS, ktoré prebieha rovnakým spôsobom.
- Ak vedúci záverečnej práce alebo oponent, prípadne obaja, nie sú členmi komisie, môžu byť prizvaní na obhajobu záverečnej práce, resp. odporúča sa im zúčastniť sa obhajoby záverečnej práce s právom klásť študentovi otázky a oznámiť komisii svoje hodnotenie odpovedí.
- Priebeh ŠS a vyhlásenie ich výsledkov sú verejné. Rozhodovanie skúšobnej komisie o výsledkoch ŠS sa uskutoční na neverejnom zasadnutí skúšobnej komisie.
- O priebehu ŠS sa vypracuje **Zápis o štátnych skúškach**, ktorý podpíše predseda a ďalší členovia komisie **len raz, v závere (na poslednej strane) zápisu o ŠS.**

E) HODNOTENIE VÝSLEDKU ŠTÁTNYCH SKÚŠOK

1. Štátne skúšky sa hodnotia známkou podľa čl. 16 ods. 2 Študijného poriadku STU. Hodnotenie známkou sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice, ktorú tvorí šesť klasifikačných stupňov:
 - A - výborne (vynikajúce výsledky) = 1
 - B - veľmi dobre (nadpriemerné výsledky) = 1,5
 - C - dobre (priemerné výsledky) = 2
 - D - uspokojivo (prijateľné výsledky) = 2,5
 - E - dostatočne (výsledky spĺňajú iba minimálne kritériá) = 3
 - FX - nedostatočne (výsledky nespĺňajú ani minimálne kritériá) = 4
2. O výsledku hodnotenia rozhoduje skúšobná komisia na neverejnom zasadnutí aklamačne, v prípade rovnosti hlasov rozhoduje hlas predsedu skúšobnej komisie.
3. Skúšobná komisia klasifikuje záverečnú prácu na základe obhajoby študentom, s prihliadnutím na hodnotenie záverečnej práce vedúcim a oponentom záverečnej práce. Ak skúšobná komisia hodnotila obhajobu záverečnej práce známkou FX–nedostatočne, je **povinná v zápise o ŠS** určiť študentovi stupeň prepracovania záverečnej práce (stupeň prepracovania menej ako 100%), resp. určiť nové zadanie záverečnej práce (stupeň prepracovania 100%).
4. Výsledok ŠS z obhajoby záverečnej práce sa klasifikuje známkou samostatne.
5. Ak skúšobná komisia určí študentovi **prepracovať záverečnú prácu** (stupeň prepracovania menej ako 100%):
 - vedúci práce je povinný prostredníctvom AIS vrátiť prácu na prepracovanie, odobrať oponenta a posudky najneskôr do termínu ukončenia ŠS v súlade s harmonogramom štúdia,
 - pôvodná téma a zadanie záverečnej práce môže zostať v platnosti, aktualizuje sa termín odovzdania záverečnej práce,
 - študent opakuje predmet záverečná práca. Predmet bude zapísaný v AIS ako predmet opakovane zapísaný.
6. Ak skúšobná komisia určí študentovi vypracovať **novú tému záverečnej práce** (stupeň prepracovania 100%):
 - vedúci práce je povinný prostredníctvom AIS vrátiť prácu na prepracovanie, odobrať oponenta a posudky najneskôr do termínu ukončenia ŠS v súlade s harmonogramom štúdia,
 - študentovi musí byť vypracované nové zadanie záverečnej práce,
 - študent opakuje predmet záverečný projekt a záverečná práca. Oba predmety budú zapísané v AIS ako predmety opakovane zapísané.
7. Pri hodnotení na štátnej skúške komisia prihliada aj na študijné výsledky, ktoré študent dosiahol v priebehu celého štúdia.
8. **Celkový výsledok ŠS** zloženej z dvoch súčastí sa stanoví ako aritmetický priemer výsledkov z týchto súčastí (nezapočítava sa známka z obhajoby záverečnej práce). V prípade rovnakého rozdielu sa zaokrúhľuje k lepšej známke.

9. **Celkový výsledok štúdia** môže byť: prospel s vyznamenaním, prospel, neprospel.

a) **Študent prospel s vyznamenaním**, ak:

- v študijnom programe prvého stupňa dosiahol vážený študijný priemer 1,00-1,50 a počas celého štúdia nebol hodnotený horším klasifikačným stupňom ako D a štátne skúšky absolvoval s hodnotením A,
- v študijnom programe druhého stupňa dosiahol vážený študijný priemer 1,00 – 1,15 a počas celého štúdia nebol hodnotený horším klasifikačným stupňom ako C a štátne skúšky absolvoval s hodnotením A.

b) **Študent prospel**, ak:

- nenastal prípad uvedený v bode 9a) alebo 9c).

c) **Študent neprospel**, ak:

- skúšobná komisia hodnotila odpoveď z niektorej z dvoch súčasti ŠS známku FX-nedostatočne, alebo hodnotila obhajobu záverečnej práce FX-nedostatočne.

F) OPAKOVANÝ TERMÍN KONANIA ŠTÁTNYCH SKÚŠOK A NÁHRADNÝ TERMÍN KONANIA ŠTÁTNYCH SKÚŠOK

Študentovi môže dekan určiť opakovaný/náhradný termín konania ŠS, ak bol prihlásený na ŠS podľa bodov B4) a B5).

Opakovaný/náhradný termín konania ŠS určí dekan, pričom povolená dĺžka štúdia študijného programu nesmie presiahnuť jeho štandardnú dĺžku o viac ako dva roky, vrátane konania štátnych skúšok.

Termín a povinnosti, ktoré je student povinný splniť oznámi dekan študentovi písomne, po skončení ŠS v súlade s harmonogramom štúdia v aktuálnom akademickom roku. Upresnený harmonogram konania ŠS oznámi študentovi pracovisko, na ktorom absolvuje student ŠS.

Opakovaný termín konania štátnych skúšok:

Študent môže opakovať štátnu skúšku **len raz** a to v nasledujúcom akademickom roku, v termíne podľa harmonogramu štúdia. Študent opakuje tie časti ŠS, z ktorých bol klasifikovaný známku FX–nedostatočne.

Študentovi určí dekan opakovaný termín konania ŠS:

- a) ak bol na ŠS aspoň z jednej z dvoch súčastí klasifikovaný FX-nedostatočne,
- b) ak bol na ŠS klasifikovaný z obhajoby záverečnej práce FX-nedostatočne,
- c) ak odstúpil od ŠS, hodnotí sa známku FX-nedostatočne,
- d) ak neprišiel v určenom termíne vykonať ŠS a bezodkladne sa neospravedlnil. Neospravedlnená neprítomnosť študenta na ŠS sa v AIS vyznačí FN-neúčast' na skúške.

Náhradný termín konania štátnych skúšok:

Dekan fakulty môže určiť **náhradný termín konania štátnych skúšok** na základe písomnej žiadosti študenta. Dekan môže určiť náhradný termín konania ŠS študentovi **len raz** a to v nasledujúcom akademickom roku, v termíne podľa harmonogramu štúdia.

Študentovi určí dekan náhradný termín konania ŠS:

- a) ak sa z vážnych dôvodov nemôže zúčastniť ŠS a najneskôr 5 dní pred termínom konania ŠS sa písomne ospravedlní,

- b) ak neprišiel v určenom termíne na vykonanie ŠS alebo jej časti, pričom dôvodom neúčasti je náhla práceneschopnosť alebo iná závažná prekážka na strane študenta a študent sa bezodkladne ospravedlnil.

G) NÁVRH NA OCENENIE ZÁVEREČNEJ PRÁCE V ŠTUDIJNOM PROGRAME

1. Za vynikajúce študijné výsledky udeľuje rektor STU **Cenu rektora**, dekan fakulty **Cenu dekana**.
2. Za mimoriadne kvalitne vypracovanú záverečnú prácu udeľuje dekan fakulty **Pochvalné uznanie dekana**.
3. Návrhy na udelenie Pochvalného uznania dekana za vynikajúco vypracovanú záverečnú prácu predkladajú dekanovi fakulty prostredníctvom študijného oddelenia riaditeľa ústavov na základe vyjadrenia predsedov komisií pre ŠS. Návrhy sa predkladajú v dvoch vyhotoveniach na hlavičkovom liste pracoviska podpísané riaditeľom ústavu.
4. Počet predložených návrhov na ocenenie záverečných prác nesmie byť väčší ako podiel počtu **úspešných** absolventov študijného programu a hodnoty 25, pričom tento podiel sa zaokrúhľuje na celé číslo smerom hore (v takto stanovenom počte sú započítaní všetci úspešní absolventi daného študijného programu, študenti v dennej forme štúdia prezenčnou aj kombinovanou metódou). Za počet navrhnutých záverečných prác na ocenenie zodpovedá riaditeľ ústavu.

H) VYTVORENIE DOBREJ SOCIÁLNEJ ATMOSFÉRY

Ústav fakulty a skúšobné komisie musia prispieť k tomu, aby bol dodržaný **protokolárny a dôstojný priebeh**: otvorenie, privítanie, predstavenie členov komisie, študentov, hodnotiace kritériá, verejné vyhlásenie komplexných výsledkov po skončení štátnych skúšok.

Riaditeľ ústavu zodpovedá za:

- Zaradenie optimálneho počtu študentov v jednej komisii denne:
 - inžinierske štúdium: maximálne 8 študentov v jednej komisii,
 - bakalárske štúdium: maximálne 11 študentov v jednej komisii.
- Priebeh trvania ŠS jedného študenta:
 - inžinierske štúdium: ŠS by mali trvať maximálne 1 hodinu,
 - bakalárske štúdium: ŠS by mali trvať maximálne 45 minút.
- Vybavenosť miestnosti. Každá miestnosť na ŠS musí byť vybavená PC a dataprojektorom.
- Vytvorenie estetického prostredia a dôstojnej atmosféry v priestoroch konania ŠS, aby sa vyzdvihla vážnosť tohto aktu.
- Zverejnenie termínu a miesta konania ŠS pre každého študenta prostredníctvom AIS a označením miestností na príslušnom ústave.
- Prísne dodržiavanie zákazu podávať učiteľom a študentom alkoholické nápoje v čase konania štátnych skúšok.

I) ORGANIZAČNÉ ZABEZPEČENIE - ADMINISTRATÍVA ŠTÁTNYCH SKÚŠOK

1. Za organizáciu ŠS na pracovisku zodpovedá riaditeľ ústavu a tajomník príslušnej komisie pre ŠS. Tajomník počas ŠS priebežne vyplňuje zápisy o ŠS, ktoré podpíše predseda a ďalší členovia skúšobnej komisie len raz, v závere zápisu o ŠS (na poslednej strane).
2. Tajomník je povinný priebežne oznámiť na študijné oddelenie mená študentov, ktorí boli na ŠS neúspešní.
3. Tajomník je povinný oznámiť na študijné oddelenie meno študenta, ktorý sa nedostaví na určený termín ŠS. Študijné oddelenie študenta odoberie v AIS z komisie, resp. preradí na iný termín po dohode s pracoviskom.
4. Komplexnú vypracovanú dokumentáciu, štatistiku úspešných/neúspešných absolventov za študijný program a ostatné písomnosti vypracuje zástupca riaditeľa ústavu pre pedagogiku (alebo iný pracovník poverený riaditeľom ústavu). Tajomník materiály spolu so zápsimi o ŠS odovzdá najneskôr do 3 pracovných dní od skončenia ŠS na študijné oddelenie fakulty.

II. Pokyny k štátnym skúškam na III. stupni štúdia

Štátnymi skúškami na doktorandskom štúdiu sú Dizertačná skúška a Obhajoba dizertačnej práce. Príprava a priebeh štátnych skúšok na doktorandskom stupni štúdia sú upravené v legislatíve VŠ zákona, §54, §62a, §63 a v Študijnom poriadku STU 4/2013 čl.16, 18, 19, 36 až 43. ŠS sa realizujú v súlade s harmonogramom štúdia schváleným pre aktuálny akademický rok.

Písomná práca k dizertačnej skúške alebo dizertačná práca môžu byť **na písomnú žiadosť študenta** a na základe vyjadrenia predsedu odborovej komisie a súhlasu dekana fakulty vypracované v inom ako v štátnom jazyku.

V prípade písomnej práce k dizertačnej skúške alebo dizertačnej práce vypracovanej v inom ako v štátnom jazyku budú vypracované posudky oponentov v jazyku v akom je práca napísaná a v tom istom jazyku bude prebiehať aj rozprava o písomnej práci k dizertačnej skúške, resp. vedecká rozprava k dizertačnej práci.

Obhajoba dizertačnej práce:

Pri návrhu oponentov sa odporúča predsedovi odborovej komisie navrhnúť dekanovi fakulty za jedného z oponentov pracovníka fakulty, ktorý pôsobí v danom odbore.

Pri návrhu členov skúšobnej komisie sa odporúča predsedovi odborovej komisie navrhnúť najviac 6 členov skúšobnej komisie.

Oponent dizertačnej práce vypracuje oponentský posudok a doručí predsedovi odborovej komisie najneskôr dva týždne pred konaním obhajoby. Ak do tohto termínu nebude oponentský posudok na fakulte, nemôže sa obhajoba dizertačnej práce uskutočniť v navrhnutom termíne.

Schválené vo VF dňa 11.02.2020

prof. Ing. Miloš Čambál, CSc.
dekan MTF STU